

Immigració a Catalunya: E Pluribus Unum (Premi Aposta 2011)

04/2012 - **Antropologia.** La important arribada d'immigració estrangera dels darrers anys, ha posat a Catalunya, i tot l'Estat, al nivell d'interculturalitat i mestissatge d'altres països amb més tradició d'immigració com els Estats Units, el Regne Unit o França. L'index d'unions i llars mixtes (bi-nacionals) ha crescut exponencialment. Però encara no s'han estudiat en profunditat les causes, significats i conseqüències d'aquest mestissatge actual; per exemple la relació entre el mestissatge i la integració/mobilitat social, o la formació d'identitats híbrides conduents a noves formes d'entendre la ciutadania. Donat que els processos de mestissatge i segregació són un reflex de l'abast de les divisions socials i de les relacions entre grups dins una societat, el coneixement derivat d'una recerca en profunditat sobre aquesta realitat, tindrà un gran valor predictiu sobre com s'està configurant la societat catalana del futur; idealment com una societat diversa (*pluribus*) i alhora cohesionada (*unum*). Buscar un coneixement que permeti avançar en aquest horitzó és l'objectiu final del projecte *E Pluribus Unum: inmigración, mestizaje y cohesión social* de Dan Rodríguez García, guardonat amb un Premi Aposta 2011 de la UAB.

Inmix

Sens dubte, un dels principals reptes de la societat actual és la gestió de la immigració, la diversitat i la interculturalitat, especialment en contextos que han experimentat canvis importants en la seva estructura i composició demogràfica i sociocultural gràcies a la immigració internacional, com és el cas de Catalunya. En aquest context, un dels aspectes clau però menys estudiats fins ara són els processos de mestissatge i identitat/pertinença dels immigrants i dels seus descendents; en particular dins les unions/famílies mixtes, bi-culturals o transnacionals. Es tracta d'una realitat que ha augmentat globalment a causa de l'increment de la mobilitat internacional i dels processos de globalització de les últimes dècades. L'estudi d'aquesta realitat és encara recent a Catalunya i en el conjunt d'Espanya. La major part de la investigació sobre aquesta qüestió procedeix de països clàssics d'immigració, com Estats Units, Canadà, Regne Unit, o França. A Espanya, l'interès en el tema ha crescut en paral·lel a la seva recent i ràpida transformació en un país d'immigració, fet que ha donat lloc, entre altres coses, a un increment substancial de les unions mixtes i de les situacions de mestissatge sociocultural.

Tradicionalment, les unions mixtes i el mestissatge s'han considerat un indicador clau de la integració social, en tant que es relacionen amb l'assentament en la societat de destí, l'ampliació i diversificació de les xarxes socials, l'adquisició de capital social, i l'erosió de les identitats i prejudicis ètnic-culturals. Teories més recents, però, han posat de manifest que els processos d'assimilació i segregació són més complexos i multi-direccionals del que es podria pensar *a priori*. En realitat, encara se sap molt poc sobre l'abast, les dinàmiques internes, els significats i conseqüències socials d'aquesta realitat; en particular en el nostre propi context. El projecte es proposa concretament investigar l'abast i significats del mestissatge a Catalunya, tant a nivell estadístic com en les seves dinàmiques internes. En particular, es tracta de clarificar la relació entre mestissatge i integració/cohesió social, analitzant: les pràctiques de sociabilitat i participació, l'estructura de les xarxes personals, les dinàmiques d'identitat/pertinença, les dinàmiques intergeneracionals, i els processos de transnacionalitat.

El punt de partida del projecte és la premissa que els processos d'endogàmia/exogàmia (unió dins/fora d'un grup o categoria social), i en general de mestissatge i segregació sociocultural, són un reflex de l'abast de les divisions socioculturals dintre d'una societat. En altres paraules, es tracta d'un fet social total que relaciona aspectes d'estructura socioeconòmica, models culturals, relacions de gènere, i processos identitaris, per lo qual constitueix un test crucial per a identificar l'estructura i dinàmica d'una societat. En aquest sentit, el coneixement derivat d'una investigació en profunditat sobre aquesta qüestió, utilitzant tant metodologies qualitatives com quantitatives, tindrà un gran valor no només explicatiu, sinó també predictiu. En aquesta línia, el projecte compta amb un pla de transferència cap a l'àmbit tècnic-polític i cívic, amb activitats de formació i assessoria, en el qual participaran diverses institucions. La finalitat última és proporcionar un coneixement que serveixi per a l'assessoria i orientació preventiva en la gestió de la immigració i la interculturalitat a Catalunya, i que ajudi a pensar la societat del futur com una comunitat diversa i alhora cohesionada: *E Pluribus Unum* (de molts, un).

Dan Rodríguez García, investigador responsable del projecte, és Professor Agregat en el Departament d'Antropologia Social i Cultural de la UAB. Dirigeix el [Grup de recerca sobre Immigració, Mestissatge i Cohesió Social \(INMIX\)](#), i és membre investigador sènior del Grup de Recerca sobre Migracions (GRM), reconegut per la Generalitat de Catalunya com a Grup de

Recerca Consolidat (SGR). És també membre de la Xarxa d'Excel·lència de la Comissió Europea sobre Migració, Integració i Cohesió Social (IMISCOE), i col·labora habitualment com expert en matèria d'immigració i interculturalidad en activitats de transferència de coneixements, formació i assessoria tècnica per a l'administració pública, consorcis, associacions, i mitjans. Els seus treballs entorn les unions mixtes i les famílies transnacionals són pioners a Espanya, havent obtingut diversos premis d'investigació, que inclouen un Premi a l'Excel·lència Investigadora de la UAB (PREI-2008) en l'àmbit de les Ciències Socials.

Per més informació sobre la notícia, clicar [aquí](#)

Dan Rodríguez-García

Departament d'Antropologia Social i Cultural

"Beyond Assimilation and Multiculturalism: A Critical Review of the Debate on Managing Diversity". Dan Rodríguez-García, 2010. *Journal of International Migration and Integration* 11(3): 251-271.

"Mixed Marriages and Transnational Families in the Intercultural Context". Dan Rodríguez-García, 2006. *Journal of Ethnic and Migration Studies* 32(3): 403-433.